

Lærervejledning

I alle forløb i fortælle.dk er der mulighed for især at arbejde med

- Mundtlig fremstilling
- Kropssprog
- Fortolkning

Mange fortællinger kan stå alene og give eleverne en æstetisk oplevelse. En efterfølgende klassesamtale kan runde oplevelsen og forståelsen af.

I alle forløbene med opgaver skal eleverne have en forforståelse for den tekst, de skal høre, de skal arbejde med teksten, og de skal reflektere over, hvad de har lært.

Forforståelse gives ud fra en fællessamtale om billedark/introark. Eleverne kan selv finde flere oplysninger.

Forløbene kan anvendes i uddrag eller i deres helhed, fx

- 2-4 lektioner (Indskoling)
- 2-6 lektioner (Mellemtrin)
- 2-8 lektioner (Udskoling)

På alle klassetrin skal eleverne arbejde med de 4 kompetenceområder og de tilhørende kompetencemål

- Læsning
- Fremstilling
- Fortolkning
- Kommunikation

Færdigheds- og vidensområderne giver retning på arbejdet (obligatorisk), og færdigheds- og vidensmålene giver inspiration til arbejdet (vejledende).

Ofte består et undervisningsforløb af stof fra flere forskellige områder.

Da fortælle.dk bygger på mundtlige fortællinger, vil det være naturligt at lægge fokus på netop dette område.

Hvad er det, den mundtlige fortælling kan?

Hvad kan eleverne lære af at arbejde med?

- Mundtlig fremstilling
- Kropssprog
- Fortolkning

Eleverne vil opleve fortællere, der med deres mundtlige fremstillinger, brug af kropssprog og stemme lægger deres forståelse og fortolkning ind i fortællingerne.

Det kan eleverne lade sig inspirere af, når de skal læse op, fortælle og fortolke.

Den kloge bondedatter

Mellemtrin (3.-4. klasse)

Målet med at arbejde med *Den kloge bondedatter* er at høre og forstå et af de eventyr, som blev samlet og udgivet af Brødrene Grimm. Målet er også at tale om emner som klogskab og kærlighed, at kunne give tegninger passende overskrifter, der viser forståelse, og at arbejde med sammensatte navneord. Eleverne skal desuden iagttage fortællerens kropssprog for selv at kunne udtrykke sig i dramaform.

I forhold til Fælles Mål vil det især være nedenstående, der kommer i spil.

Fortolkning (Oplevelse og indlevelse, Fortolkning, Vurdering)

Eleven kan forholde sig til velkendte temaer i eget og andres liv gennem undersøgelse af litteratur og andre æstetiske tekster.

Kommunikation (Dialog, Krop og drama)

Eleven kan følge regler for kommunikation i overskuelige formelle og sociale situationer.

MÅL

Du kan meget detaljeret fortælle, hvad du ser på billedet.

Du kan forklare, hvordan klogskab og kærlighed spiller en rolle i eventyret.

Du kan beskrive det, du ser på en tegning, i en dækkende overskrift.

Du kan selv lave en tegning med en passende overskrift.

Du kan beskrive, hvordan fortælleren bruger sit kropssprog og sin stemme.

Du kan selv bruge dit kropssprog og evt. stemme i en dramatisering.

Du kan danne sammensatte navneord.

Tidsforbrug: 2-6 lektioner

Aktivitet

Til læreren	Elevaktivitet
<p>Eleverne får en kort baggrundsviden om folkeeventyr og Brødrene Grimm. <i>Den kloge bondedatter</i> er et af de eventyr, som blev samlet og udgivet af Wilhelm Grimm og Jacob Grimm fra 1812–15. Klassesamtale om at være klog.</p>	<p>Introark Samtale om introarket. Hvad forestiller tegningen?</p>
<p>Efter 1. lytning genfortælling og klassesamtale om eventyret.</p>	<p>Lyt til <i>Den kloge bondedatter</i> Genfortæl eventyret i grupper inden klassesamtale.</p>
<p>Eleverne farvelægger de tre tegninger, giver hver tegning en overskrift og vælger selv en anden situation fra eventyret, som de tegner, farvelægger og giver en overskrift. En overskrift kunne fx være</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Den kloge bondedatter består prøven 2. Brændesamleren fanger fisk på vejen 3. Kongen på vej til det lille bondehus 	<p>Den kloge bondedatter i tegninger Farvelæg de tre tegninger og giv hver af tegningerne en overskrift. Tegn selv en tegning fra en af situationerne i eventyret, farvelæg din tegning og giv den en overskrift.</p>
<p>Eleverne går i grupper, dækker overskriften på deres egen tegning og lader de andre i gruppen gætte, hvilken situation de har tegnet.</p>	<p>Gæt en tegning. Gå i grupper på 4 eller 5, dæk overskriften på jeres tegning og lad de andre i gruppen gætte, hvilken situation du har tegnet.</p>
<p>Efter 2. lytning samtale om, hvordan fortælleren bruger sit kropssprog og sin stemme.</p>	<p>Hvad er kropssprog? Hvordan bruger fortælleren sit kropssprog og sin stemme?</p>
<p>Nu skal eleverne selv bruge deres kropssprog og i grupper spille en situation fra eventyret. Brug evt. de samme grupper som før og udvælg en af gruppens tegninger som den situation, der skal dramatiseres.</p>	<p>Dramatiser en situation fra eventyret.</p>
<p>Eleverne skal finde de sammensatte navneord: kongeslottet, farveldrik, guldmorteren, brændesamlerne, sandjord, guldgave, pinjekerner, fængselscelle, sovedrik, fiskenet</p>	<p>Sammensatte navneord Sæt ordene rigtig sammen.</p>
<p>Afsluttende refleksion. Spørgsmålene besvares mundtligt eller skriftligt. Emnet <i>danefæ</i> kan tages op.</p>	<p>Refleksion Besvar spørgsmålene.</p>

Den kloge bondedatter

Introark

Nu skal du høre et eventyr om en klog bondedatter, hendes far og en konge.

Eventyret er et folkeeventyr, altså et eventyr som er blevet fortalt fra mund til mund. Senere er det blevet nedskrevet af Brødrene Grimm fra Tyskland.

I eventyr er der ofte en prøve, som den vigtigste person skal klare. Sådant en prøve er der også i dette eventyr.

[https://grimmbilder.fandom.com/de/wiki/Die_kluge_Bauerntochter_\(Vojt%C4%9Bch_Kuba%C5%A1ta\)?file=Kluge_Bauerntochter_Kubasta_4.jpg](https://grimmbilder.fandom.com/de/wiki/Die_kluge_Bauerntochter_(Vojt%C4%9Bch_Kuba%C5%A1ta)?file=Kluge_Bauerntochter_Kubasta_4.jpg)

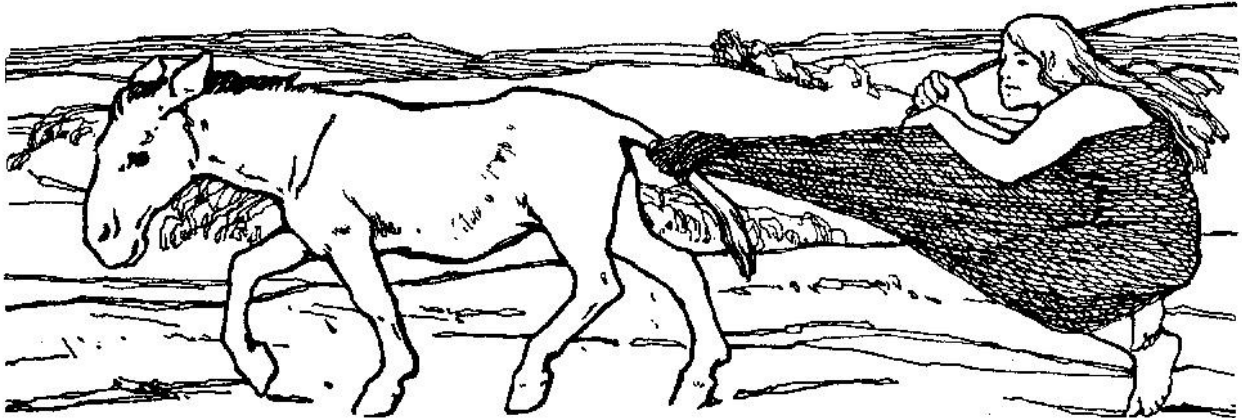
Den kloge bondedatter

Den kloge bondedatter i tegninger

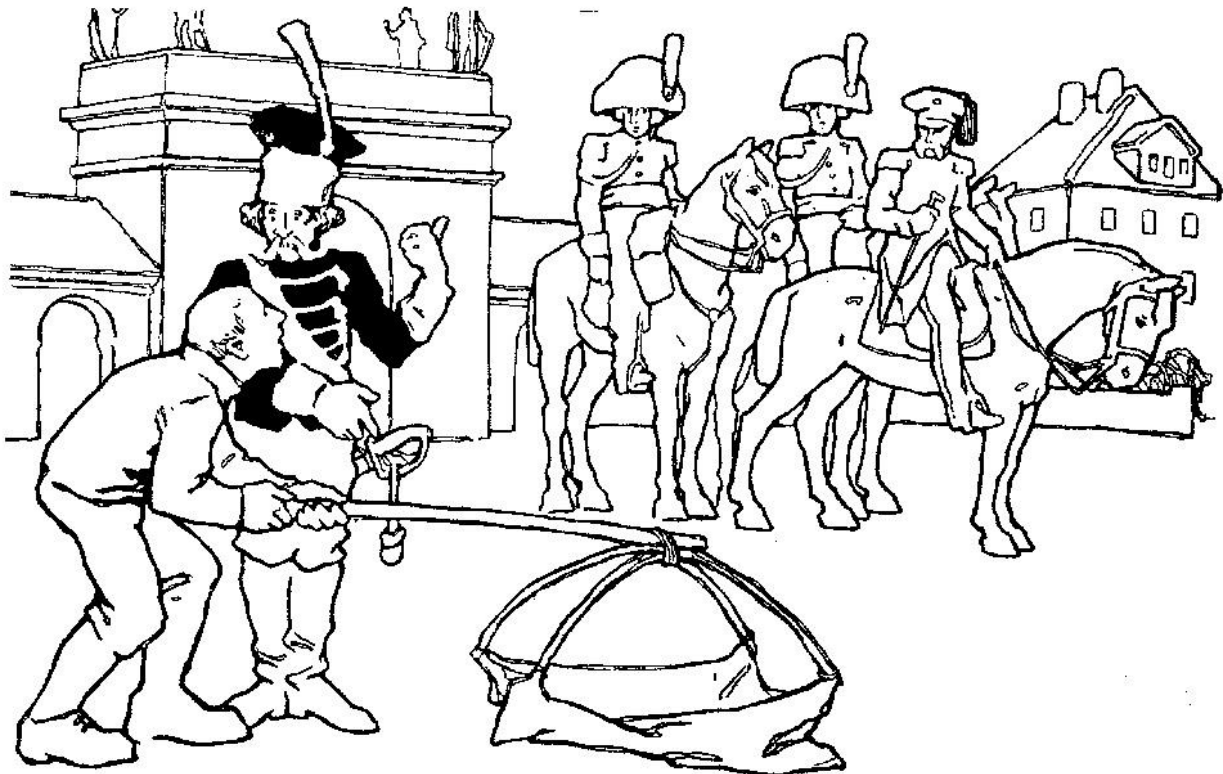
Farvelæg de tre tegninger og giv hver af tegningerne en overskrift.

Tegn selv en tegning fra en af situationerne i eventyret, farvelæg din tegning og giv den en overskrift.

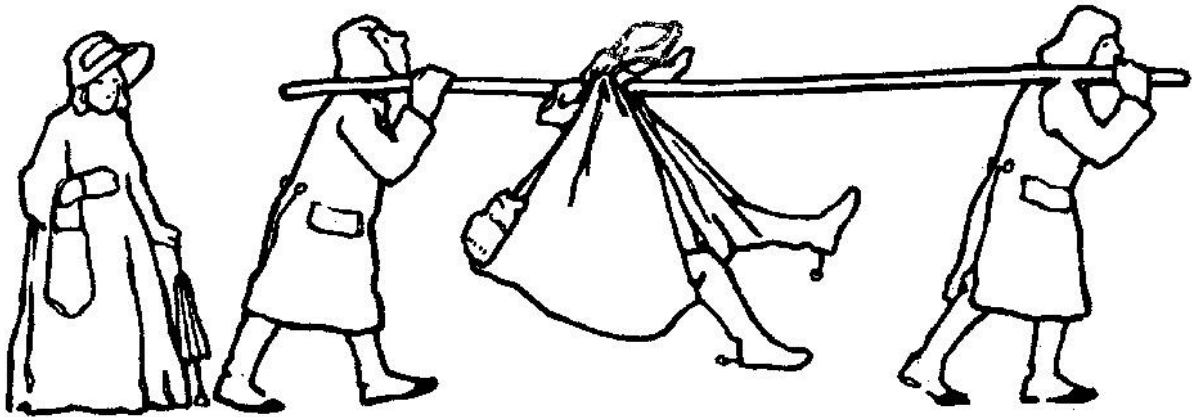
1

2

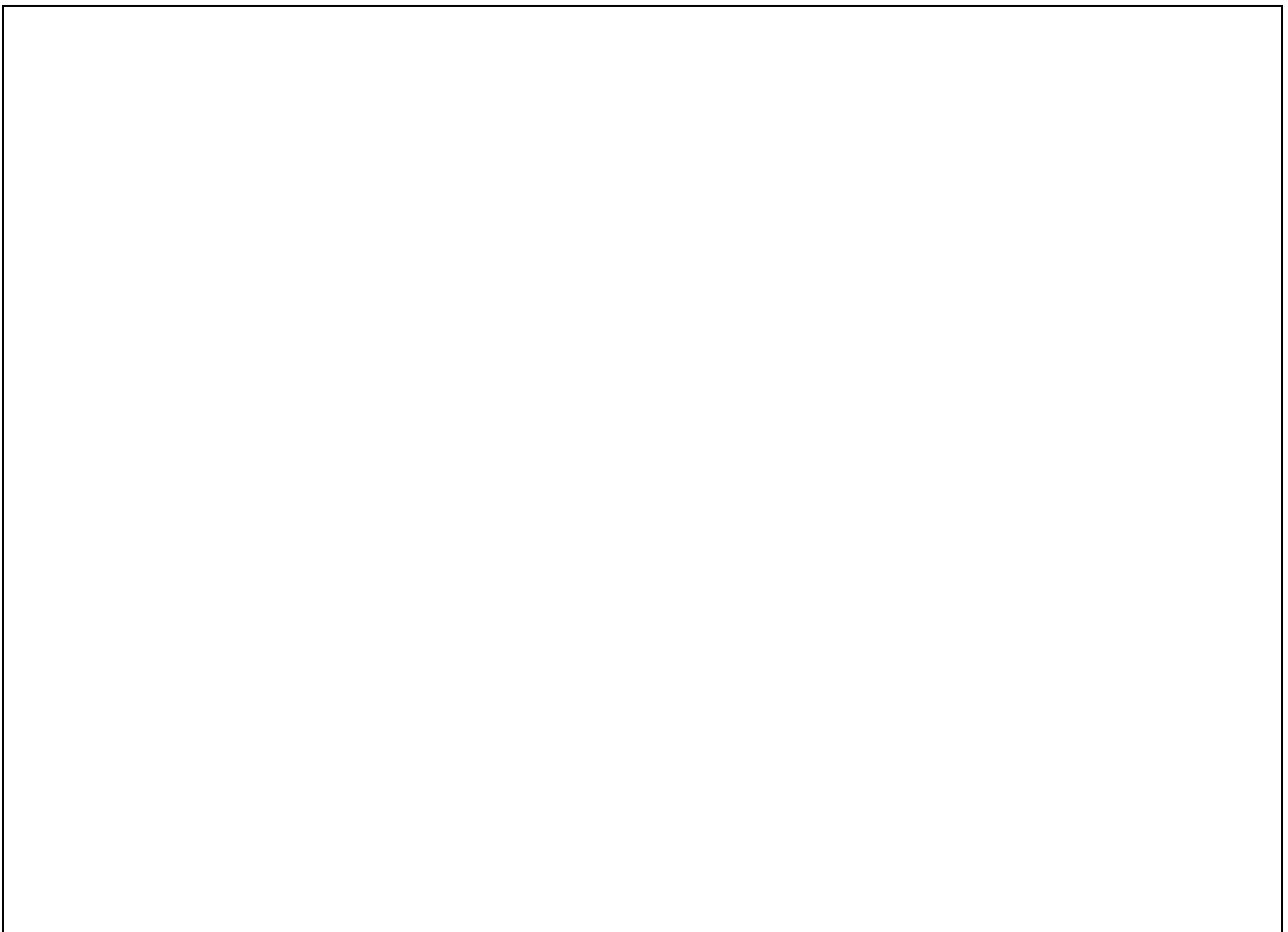

3

<https://fabelheld.de/maerchen/grimms-maerchen/%E2%80%8Bdie-kluge-bauerntochter.html>

4

Den kloge bondedatter

Sammensatte navneord

I eventyret er der en del sammensatte navneord. Sæt ordene rigtigt sammen.

1. del af ordet	2. del af ordet	Hele det sammensatte navneord
bonde	kerner	bondedatter
konge	samlerne	
farvel	morteren	
guld	drik	
brænde	celle	
sand	net	
guld	datter	
pånje	drik	
fængsel(s)	jord	
sove	slottet	
fiske	gave	

Den kloge bondedatter

Refleksion

Du har nu hørt *Den kloge bondedatter*.

Bonden syntes, de skulle give morteren til kongen. Datteren syntes ikke, de skulle give morteren til kongen. Hvad synes du var det rigtigste?	
Hvis du finder nogle mønter eller smykker fra meget gammel tid i jorden, hvad skal du så gøre?	
Hvad hedder overskriften til din egen tegning?	
Hvad mener du om dronningens råd til bonden med de tre heste? Du må gerne sætte mere end et kryds.	Det var et dårligt råd. Det var et klogt råd. Det var et mærkeligt råd. Det var et overraskende råd.
Hvad synes du var det bedste i eventyret?	
Hvem spørger du, hvis du gerne vil have et godt råd?	